

Emmet #3, φωτογραφία της Sally Mann

Άγρια συνοδεία

Κυριάκος Αθανασιάδης

Άλλο τίποτα δε θα πω, κι αυτό που είπα ας μείνει θολό.

Dante, Καθατήριο, XI, 139

Κόκκινο, σκέφτεται. Το χρώμα της διόρθωσης είναι κόκκινο, το κόκκινο. Των διορθώσεων. Όλων των διορθώσεων. Ναι. Κόκκινο χρώμα, ενίοτε και πράσινο και μπλε και μαύρο, όταν το κόκκινο δε φτάνει, όταν τα λάθη παραείναι πολλά, όταν μπερδεύονται οι διορθώσεις μεταξύ τους – αλλά το κόκκινο είναι το πρώτο χρώμα. Το πρωταρχικό. Ναι. Ω, κι έχει πολλά βιβλία μπροστά της απόψε, πάντα είχε, και το καθένα τους είναι μια ζωή, μια ζωή μεγάλη ή μια ζωή μικρή, και πρέπει να τα συγυρίσει, να τα στρώσει, να τα πλύνει, να τα διορθώσει. *Ένα τρεχαλητό στο θάνατο είναι η ζωή.* Το κεφάλι της απόψε έχει για πολλά να μεριμνήσει, έχει πολλά να βάλει στη θέση τους, πολλά να διορθώσει. Τουλάχιστον δεν έχει πολλά να σκεφτεί, ίσως να μην έχει και τίποτα να σκεφτεί, ποτέ δε σκέφτεται όταν διορθώνει, είναι πολλά χρόνια στη δουλειά, η διόρθωση, η επιμέλεια, το ξαναγράψιμο γίνονται αυτόματα σχεδόν, ένας συνδυασμός ταλέντου και πείρας τη γλιτώνουν από τις σκέψεις: οι αποφάσεις έρχονται μόνες τους, με το που βλέπει το λάθος ή την ασυνταξία ή τη στρεβλή, κακόζηλη διατύπωση το χέρι της κινείται στα δεξιά της αράδας και ήδη γράφει τα σωστά – κατά μία έννοια, αναδεικνύει την ορθή όψη των πραγμάτων, των λέξεων, του ύφους, κατά μία άλλη πλένει, στρώνει, συγυρίζει αυτό το κείμενο, και το άλλο, και το παράλλο – με το κόκκινο. Με το κόκκινο στυλό, το κόκκινο μελάνι. Τα λάθη την προκαλούν, της φωνάζουν. *Για να ουρλιάξουν θα 'χασκαν τώρα τα στόματά τους.* Κι έχει πολλά βιβλία μπροστά της απόψε, πάντοτε είχε, μα απόψε ένα παραπάνω: στο γραφείο της, σε στήλες στο πάτωμα, στα ράφια, για κάποιο λόγο πιστεύει ότι την περιμένουν ακόμη κι έξω στο δρόμο, στοιβαγμένα ανάμεσα στα παρκαρισμένα αυτοκίνητα. Ταχτοποιεί τα δοκίμια μπροστά της (είναι μπερδεμένα, γιατί;), τις δύο παλιές πήλινες κούπες με τα δεκάδες στυλό, τα μολύβια, το ψαλίδι και το κοπίδι, το στιγμόμετρο –είναι άχρηστα

τα περισσότερα, εδώ και χρόνια είναι άχρηστα, η περισσότερη δουλειά γίνεται πια στον υπολογιστή (μα όλη η πραγματική δουλειά γίνεται στα δοκίμια, αυτό δε θ' αλλάξει ποτέ), αλλά δεν τα πετάει, δεν πετάει τίποτα, ούτε καν κάποια πενάκια που 'χουν σίγουρα ξεραθεί-, δεν πειράζει, δεν είναι ώρα τώρα, θα έρθουν καλύτερες μέρες, πρέπει να πάρει αποφάσεις και να διορθώσει, να διορθώσει, να σπείρει κόκκινο πάνω στα δοκίμια, στα βιβλία που την περιμένουν, στις μικρές και στις μεγάλες ζωές – στις ζωές. *Ακόμα μην κλαις, μην κλαις εσύ ακόμα: άλλος σε περιμένει πόνος για να κλάψεις.* Βάζει τα γυαλιά της, ρουφάει τη μύτη της (το κουτί με τα χαρτομάντιλα είναι άδειο... κι όμως θυμάται πολύ καλά ότι το άνοιξε μόλις χθες – ω, αινίγματα, αινίγματα με χαρτομάντιλα!), βγάζει το καπάκι από ένα κόκκινο πενάκι κι αρχίζει

Δεν πετάει τίποτα, ούτε καν κάποια πενάκια που 'χουν σίγουρα ξεραθεί, δεν πειράζει, δεν είναι ώρα τώρα, θα έρθουν καλύτερες μέρες, πρέπει να πάρει αποφάσεις και να διορθώσει, να διορθώσει, να σπείρει κόκκινο πάνω στα δοκίμια.

να διορθώνει: αυτό κάνει καλά, αυτό ξέρει – να πλένει, να συγυρίζει, να στρώνει τα δοκίμια, τα βιβλία, τις ζωές, να μην αφήνει λάθη. Τα γυαλιά της είναι θολά, όχι, όχι, τα μάτια της φταίνε, τα μάτια της δεν την υπακούν, βγάζει τα γυαλιά της και τα σκουπίζει με την μπλούζα της. Μα πάλι δε

φοράει μπλούζα – αινίγματα, Θεέ μου, αινίγματα με χαμένες μπλούζες! Ας είναι. Έχει ένα κουτί με μαντιλάκια για τα θολά γυαλιά στο μπάνιο. Τα γυαλιά της φταίνε. Σηκώνεται από το γραφείο (τα δοκίμια μιας φτηνής, επίτομης έκδοσης του Δάντη γλιστρούν στο πάτωμα, ανακατεύονται με την κακιά, την κακιά –πόσο κακιά!– μετάφραση ενός ρομάντζου – πώς τα 'χει καταφέρει έτσι; πώς τα 'χει και τα δύο αυτά; Μα ίσως πάλι αυτή να είναι η επιτυχία της – θα το σκεφτεί αύριο, τώρα δεν έχει καιρό), κάνει δυο βήματα, περνάει πάνω από τα πεσμένα στο χολ αντρικά παπούτσια, φτάνει στο μπάνιο και κοιτάει το είδωλό της στον καθρέφτη. Κόκκινο. *Σκιά είσαι, και σκιά εμπρός σου βλέπεις.* Ωραία, εδώ είναι τα μαντιλάκια, εδώ, εδώ, πίσω στο γραφείο τώρα, το χολ, τα πεσμένα παπούτσια, το φαρδύ του παντελόνι, να καθίσει πάλι και να πιάσει στο χέρι της το πενάκι (κόκκινο), να συγκεντρώσει ξανά τα χυμένα δοκίμια – είναι πολλά, την περιμένουν άλλα τόσα κι άλλα τόσα, ο κόσμος μέσα κι έξω από το σπίτι γέμισε βιβλία απόψε, πολλά ντανιάζονται ανάμεσα στα παρκαρισμένα αυτοκίνητα. Ναι. Να καθίσει αμέσως, να καθίσει στην πολυθρόνα της, να βάλει σε μία τάξη τα στυλό, το διορθωτικό της, το στιγμόμετρο και το κοπίδι, το ψαλίδι δεν το βλέπει πουθενά (δε φοράει ούτε φούστα τελικά, ούτε παντελόνι, για όνομα του Θεού, τι αινίγματα πια! θα τα λύσει όλα αύριο), να καθίσει και ν' αρχίσει να δουλεύει, είναι καλή σ' αυτό, είναι καλή σ' αυτό. Ναι, είναι πολύ καλή σ' αυτό. Μια ανάσα μονάχα, να πάρει μιαν ανάσα. Να κοιμηθεί ίσως; *Ο ύπνος που συχνά τα πράγματα προτού συμβούν γνωρίζει, τα κατοπινά.* Όχι, δεν πρέπει να κοιμηθεί, έχει κοιμηθεί πολύ όλα αυτά τα χρόνια, έχει κοιμηθεί πάρα πολύ, κοιμάται όλη της τη ζωή, δεν πρέπει άλλο. Δεν της κάνει καλό. Αχ όχι, να μην κοιμηθεί, έχει τόσα να κάνει. Έχει να διορθώσει. Αλλά – αλλά πώς; Τα δοκίμια είναι μπερδεμένα, η Θεία Κωμωδία γλίστρησε μέσα σ' αυτό το ρομάντζο, τώρα τι να κάνει, οι σελίδες κολλούν η μία με την άλλη, ενώθησαν, ταυτίστηκαν, πρέπει να τις ξεκολλήσει πρώτα, να τις αποσπάσει (ποια από ποιαν;), να φτιάξει δύο ξεχωριστά βιβλία, δύο τακτοποιημένα βιβλία, δύο τακτοποιημένες ζωές, μία μικρή και μία

μεγάλη, ναι, και πρέπει να το κάνει τώρα. Πριν να 'ναι αργά. Αλλά τα γυαλιά της είναι ακόμα θολά (είναι πενταβρόμικα), η όρασή της χρόνο με το χρόνο χειροτερεύει, τα γυαλιά της θολώνουν και λερώνονται, η καρδιά της χτυπάει σαν τρελή, το αίμα στις φλέβες της βουίζει ξετρελαμένο, ω!, αυτό είναι παρμένο από το κακομεταφρασμένο ρομάντζο! Τι φράση! *Στάλα δε μου 'χει μείνει αίμα που να μην τρέμει*. Εμπρός, πρέπει να ηρεμήσει, να συγκεντρωθεί, να μη σκέφτεται. Η διόρθωση δε θέλει σκέψη, βγαίνει αβίαστα, όπως η αλήθεια, το σωστό, η λύση. Η διόρθωση δε θέλει πολλή σκέψη, μόνο απόφαση, πείρα και ταλέντο. Νά, εδώ είναι: ο Αλιγκιέρι, το ρομάντζο, τα πενάκια, οι κολλημένες κόκκινες σελίδες. Το διορθωτικό. Το στιγμόμετρο. Το κοπίδι. Ναι. Και ένα μεγάλο – τι; λάθος; Ναι. Αλλά τι; *Συχώρηση κι η πένα μου ζητά, που τα 'χει λίγο μπερδεμένα*. Πάμε πάλι. Ναι. Τα θολά γυαλιά – τα λερωμένα γυαλιά. Τα παπούτσια στο πάτωμα. Το παντελόνι του, το... Όχι. Όχι, όχι. Να τα ξεκάσει. Όλα. Πρέπει να δουλέψει, να παραδώσει δουλειά. Είναι θέμα αξιοπρέπειας. Να δουλέψει. Είναι τόσα λάθη εδώ, τόσα λάθη που περιμένουν να διορθωθούν. Όλα αυτά τα αιώνια λάθη. Λάθη που θα παγιωθούν αν δεν τα διορθώσει, αν δεν κοκκινίσει κι άλλο τις ήδη κόκκινες σελίδες που κολλούν μεταξύ τους. Κι αυτά τα αποσπάσματα του Δάντη που παίζουν στην άκρη του ματιού της... Ή αλλιώς να σηκωθεί – να σηκωθεί, να ντυθεί (γιατί είναι γυμνή;) και να φύγει. Ναι, να βγει στους δρόμους, να μαζέψει τα βιβλία που την περιμένουν ανάμεσα στα παρκαρισμένα αυτοκίνητα. Να βγει έξω. Στους δρόμους. *Αν ό,τι άρχισε εδώ συνέχεια δεν είχε, τι αγωνία θα σ' έτρωγε κι άλλα να μάθεις!* Μα όχι. Μπορεί να το κάνει. Πρέπει να το κάνει. Ν' αρχίσει... ν' αρχίσει από κάπου λοιπόν. Ναι. Από το ρομάντζο. (Ας τελειώνει με δαύτο.) Από τη φτηνή ιστορία της κατεστραμμένης ζωής εξαιτίας εκείνου. Εντάξει. Των κατεστραμμένων ζωών. Εντάξει. Εξαιτίας εκείνου. (Αυτό δεν αλλάζει.) Για κάτι που έκανε. (Τι πρωτοτυπία!) Που δεν έπρεπε, δεν ήταν σωστό να γίνει. Για ένα λάθος. Ασυγχώρητο. Εντάξει, εντάξει μ' αυτό. Οι σελίδες όμως κολλάνε, κοκκιάζουν, κάτι... κάτι γίνεται εδώ, αλλά – εντάξει. Αλλά εντάξει. Τι είναι; *Κόκκινο. Γι' αυτό κι η πένα μου πηδά και δεν το γράφω*. Κόκκινο... λάθος;... Δε... δε γίνεται. Το κόκκινο είναι το χρώμα της διόρθωσης. Των διορθώσεων. Πώς έγινε αυτό; Πώς άλλαξαν όλα έτσι; Για ένα λάθος. Η φτηνή ιστορία της κατεστραμμένης ζωής εξαιτίας εκείνου. *Τι ντροπιασμένο τέλος σε τόσο άξια αρχή!* Των κατεστραμμένων ζωών... Ας είναι, πάμε πιο κάτω τώρα. Έχει πιο κάτω; Έχει άλλο; Έχει; Τι; Τι; Τι κρύβεται εδώ, στα χαμηλά; Δεν ξέρει, δεν ξέρει. Ακούει μόνο το αίμα στις φλέβες της που τρέμει. Το αίμα της που της μιλά. *Μα τώρα σε πόνους πιο πολλούς ας κατεβούμε*. Και δεν είναι μόνη της εδώ κάτω. Ποτέ δεν ήταν. Ποτέ δεν ήταν μόνη εδώ κάτω. *Αχ, τι άγρια συνοδεία!* Εδώ κάτω έχει τα ποτισμένα δοκίμιά της, τις λάθος λέξεις, τις λάθος έννοιες, τα λάθος λόγια. Και τις σωστές αποφάσεις. Είναι διορθώτρια: ξέρει. Τα αυτοκίνητα έξω αρχίζουν να κορνάρουν, θέλουν να φύγουν. Ας φύγουν, θα φύγει κι αυτή. Φυσικά. Έχει θόρυβο εδώ. Ήχους, κόρνες, σειρήνες, παπούτσια που σέρνονται. Στριβει χαμογελώντας το κεφάλι και βλέπει το παντελόνι όρθιο (α, να και το ψαλίδι της κοντά στην τσέπη του παντελονιού), στρεβλό, σαν της κούκλας στο κουκλοθέατρο. Ίχνη στον τοίχο, δακτυλικά αποτυπώματα, παλάμες – θα θέλει βάψιμο. Αύριο όμως. Αύριο. Έχει χρόνο. Τώρα πιάνει το κοπίδι. *Αίμα διψούσες, με αίμα σε ποτίζω*. Τον πλησιάζει. Χαμογελάει. Δε σκέφτεται. Δε θέλει σκέψη. Θέλει μόνο κόκκινο, διόρθωση. *Την Κόλαση όλη να σου δείξω έχω σκοπό*. (66)